

Особливістю відомостей, які складають комерційну таємницю як вид конфіденційної інформації, є їх комерційний і господарський характер. Тобто це інформація, яка має економічну цінність, здатна впливати на фінансове становище суб'єкта підприємницької діяльності, на розмір одержуваного ним прибутку. Ступінь доступу кожного з працівників до такої інформації визначається підприємцем самостійно, а умови користування – документами, затвердженими підприємцем, і трудовим договором (контрактом).

За розголошення комерційної таємниці службовці державних органів і організації несуть відповідальність, встановлену законодавством України [5].

Згідно Закону України "Про захист від несумлінної конкуренції" від 07.06.1998 р. розголошення комерційної таємниці – це ознайомлення іншої особи без згоди особи, уповноваженої на це, з відомостями, які відповідно до діючого законодавства України, складають комерційну таємницю, особою, якій ці відомості були довірені у встановленому порядку або стали відомі в зв'язку з виконанням службових обов'язків, у випадку, якщо це заподіяло або могло заподіяти шкоду суб'єктові (підприємцю) [6].

Слід зазначити, що в Україні, на жаль, має місце недосконалість законодавства у сфері визначення й правової охорони комерційної таємниці. Як така пряма правова охорона цього об'єкту інтелектуальної власності відсутня внаслідок самої специфіки та конфіденційності інформації, яка підлягає реєстрації.

На нашу думку, окремими (частковими) формами її правової охорони є свідоцтва, патенти, які видаються на відповідні об'єкти промислової власності (промислові зразки, корисні моделі, винаходи, торгові знаки тощо) та інші – визначені згідно із існуючою класифікацією – об'єкти інтелектуальної власності. Безумовно, ці охоронні документи частково є формою закріплення прав підприємства на форми та способи його господарювання. Але вони не охоплюють суцільно усі аспекти комерційної таємниці. Тому доцільним є впровадження окремого охоронного документу, у якому було б зазначено чітку "формулу" комерційної таємниці підприємства та окреслено її конкретні обриси.

Реалізація такого підходу, з нашої точки зору, дозволить документально окреслити конкретні межі комерційної таємниці підприємства та стане обґрунтованою основою пред'явлення претензій у разі її несанкціонованого використання.

Література

1. Право інтелектуальної власності: Академ. курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / О.А. Підпригора, О.Б. Бутнік-Сіверський, В.С. Дроб'язко та ін.; За ред. О.А. Підпригори, О.Д. Святоцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К.: Концерн "Видавничий Дім "Ін Юре". – 2004. – 672 с.

2. Цибульов П.М. Основи інтелектуальної власності / П.М. Цибульов // Навчальний посібник. – К.: Інститут інтелектуальної власності і права. – 2005. – 108 с.

3. Цибулев П.Н. Оценка интеллектуальной собственности / П.Н. Цибулев. – К.: Институт интеллектуальной собственности и права. – 2005. – 184 с.

4. Закон України "Про підприємства в Україні" від 27.03.1991 р. // Режим доступу: http://tourlib.net/zakon/pro_pidpr_ukr.htm

5. Закон України "Про інформацію" від 02.10.1992 р. // Режим доступу <http://alexradio.com.ua/lawdoc/zakon2.html>.

6. Закон України "Про захист від недобросовісної конкуренції" від 07.06.1998/ /Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>

УДК 347.78.01(043.2)

Вишневський О.С.,
студент,

Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

ПРОБЛЕМА ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В УКРАЇНІ

Сьогодні, коли комп'ютер та вихід в Інтернет є майже у кожного українця, широкого поширення набуло таке поняття як "піратство". Згідно ч. 1 ст. 50 Закону України "Про авторське право і суміжні права" [1] піратство у сфері авторського права – це опублікування, відтворення, ввезення на митну територію України, вивезення з митної території України і розповсюдження контрафактних примірників творів (у тому числі комп'ютерних програм і баз даних), фонограм, відеограм і програм організацій мовлення.

Українці, як і інші використовують нелегальне програмне забезпе-

чення, але масштаби таких порушень в Україні значно більші. Всесвітньо відомий журнал Wired навіть відрядив к нам одного зі своїх журналістів, а потім тисячі читачів цього видання по всьому світу побачили наступні рядки: "Ласкаво просимо в Україну, де комп'ютерне піратство стало елементом національної гордості ... Моя прогулянка починається на ринку "Петрівка", що розкинувся під відкритим небом північного Києва ... лотки виблискують CD, CD-ROM, DVD і відеокасетами за ціною від 40 центів до 3\$... Мій погляд привертає диск групи "Metallica", завдяки формату MP3 на диск помістилося 9 альбомів, 123 композиції музики в стилі heavy metal. Ціна: 3 долари. В Америці ж тільки одні відрахування музикантам, видавцеві і звукозаписної компанії склали б 27\$... Коли мені на очі потрапила копія Microsoft Office XP за 2.20\$ (в той час як в США це програмне забезпечення коштує 580\$), я запитав: "Де це зробили?", продавець, розриваючись від почуття патріотизму, відповів: "Тут, у Києві" ..." [3].

Україні загрожують економічні санкції після присвоєння їй статусу "пірата № 1" в світі. Міжнародний альянс інтелектуальної власності у своєму щорічному звіті назвав Україну пріоритетною країною, яку Торгова палата США повинна включити в список держав, де систематично порушуються авторські права.

В якості підтвердження наводиться такий факт: у бюджеті на 2013 рік на закупівлю ПЗ для держустанов відведено 100 млн грн. Це становить 10-20% від необхідної суми, якщо ПЗ буде ліцензійним. Більше того, уряд вже заявив про плани скорочення навіть цього бюджету.

Проте найбільше в ПРА незадоволені сайтом ex.ua, який, на їхню думку, відповідальний за розповсюдження половини всього нелегального контенту в Україні. При цьому, як переконався альянс в минулому році, держава не може впоратися з ситуацією. "Для американської асоціації незрозуміло, як таке можливо: ex.ua, який щорічно потрапляє в усі списки найбільших піратських сайтів, не просто визнаний невинуватим, але на його захист виступив народний депутат – син чинного президента", – пояснив керуючий партнер юридичної компанії Juritex Юрій Крайняк.

Тепер на підставі рекомендацій ПРА і консультацій з правовласника Торгова палата США сформує так званий звіт 301. Країни, що потрапили до нього, виключаються з "Загальної системи привілеїв" (GSP) – програми американського уряду з підтримки економічного зростання країн, що розвиваються, в рамках якої в США безмитно ввозиться 3,4

тис. видів товарів із 140 країн. Як вказують в ПРА, завдяки GSP за 11 місяці 2012 року українська продукція на \$70 млн була ввезена до США безмитно.

Таким чином, боротьба з комп'ютерним піратством та охорона авторських прав зараз є однією з актуальних проблем світу, та й України в тому числі. З піратством на ринку інтелектуальної власності ведуть боротьбу не тільки державні органи, які виявляють та припиняють правопорушення, а й легальні виробники об'єктів авторського права.

В українському суспільстві склалися дві протилежні точки зору. Прибічники першої позиції, носіями якої є суб'єкти законодавчої ініціативи, контролюючі органи, імпортери та суб'єкти права інтелектуальної власності, вважають, що це є зло для суспільства та економіки країни. А інша позиція полягає в тому, що це є ніби благо й захист для населення від поширення занадто дорогої ліцензованої продукції, яка є недосяжною для українців через низьке матеріальне становище українців. Середньостатистичний українець не може собі дозволити купити ліцензійний диск за 500 гривень і на мою думку це є однією з найголовніших проблем пірацтва [4].

Захист авторських й суміжних прав, залежно від ступеня і характеру їхніх порушень, може передбачати цивільно-правову, адміністративну й кримінальну відповідальність, які регламентуються Законом України "Про авторське право і суміжні права" та іншими спеціальними законами і кодексами. На жаль, таке поняття як "охорона", так само, як і поняття "захист" не знайшли свого нормативного визначення, ані у чинному ЦК України в книзі четвертій про право інтелектуальної власності [2], ані у Законі України "Про авторське право і суміжні права". Разом з тим, зазначені закони встановлюють загальні умови і способи захисту цивільних прав та інтересів. Тому характер порушення авторського права і суміжних прав обумовлює порядок та межі реалізації конкретних способів захисту, які своєю чергою застосовуються шляхом здійснення комплексу узгоджених дій, спрямованих на захист суб'єктивних прав та інтересів суб'єктів авторського права і суміжних прав.

Отже, проблема захисту інтелектуальної власності в Україні є однією з найактуальнішим. І на мою думку перш за все цим повинна зайнятися держава. Бо головною проблемою порушення даного права є соціальна нестабільність та незахищеність громадян. Через те багато з них вимушені займатися пірацтвом.

Література

1. Закон України "Про авторське право і суміжні права": за станом на 05.12. 2012 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 1993.
2. Цивільне кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом 19.01.2013 р.: (відповідає офіц. тексту). – К.: Паливода А. В., 2013. – 328 с.
3. Горбенко Р. "Компьютерное пиратство на Украине стало "культурным"" [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.crime-research.ru/library/Gorb6.html>
4. Макачук В. "Україні загрожують економічні санкції за піратство" [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://www.pravda.com.ua/news/2013/02/11/6983233/>

УДК 347.472(043.2)

Вознюк В.В.,
студентка,
Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В.М., старший викладач

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ

Недостатня правова обізнаність громадян досить часто є причиною порушень їх основних прав і свобод. З прийняттям нового Цивільного кодексу України (далі по тексту – ЦКУ) правове регулювання відносин дарування було значно оновлене. Передання майна у власність на безоплатних засадах опосередковане договором дарування. Згідно ЦКУ договір дарування конструється як реальний, так і консенсуальний – одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні (обдарованому) безоплатно майно (дарунок) у власність.[1. с.153]. У римському праві договором дарування вважалася неформальна домовленість, за якою одна сторона (дарувальник) надавала іншій стороні (обдарованому) будь-які цінності за рахунок власного майна, з метою виявити щедрість щодо обдарованого. [3. с.499].

Розірвання договору дарування на вимогу дарувальника є новелою ЦКУ. Водночас, потрібно звернути увагу на неясність формулювання –

чи можливо говорити про розірвання договору, який уже виконано. Розірвання як спосіб припинення зобов'язань сторін, що виникає з договору, може застосовуватися до тих зобов'язань, які ще існують, а не які уже виконані. Виконання є способом припинення договірних зобов'язань сторін.

Дарувальник має право вимагати повернення дарунка від обдарованого на підставах, визначених законом. Саме про відміну дарування йшлося ще в римському праві: "ми взагалі постановляємо, що всі законно вчинені дарування залишаються в силі і не можуть бути відмінені, крім тих випадків, коли буде встановлена невдячність обдарованого щодо дарувальника" [3, с. 500] .

Д.І. Мейєр вважав, що повернення дарунка – єдиний спосіб припинення, характерний винятково для договору дарування [5, с. 250]. Г.Ф. Шершенєвіч вважав, що дарування може бути припинене тоді, коли воно є у стадії зобов'язального правовідношення. Повернення дарунка – не що інше, як особливий спосіб позбавлення обдарованого права власності на подароване майно на підставах, встановлених законом. У Німецькому цивільному уложенні передбачена можливість вимагати повернення дарунка, якщо дарувальник після його вчинення не в стані забезпечити власне належне утримання або виконати покладені на нього в силу закону обов'язки з утримання своїх рідних, подружжя, партнера або колишнього подружжя чи партнера.

Предметом договору дарування можуть бути речі, які мають поряд з матеріальною також немайнову для дарувальника цінність. Дарувальник має право дарувати будь-які речі, які належать йому на праві приватної власності (у тому числі нерухоме майно та (інше особливо цінне майно) будь-яким суб'єктам цивільного права.

Проаналізувавши ст.727 ЦКУ, можна зробити висновок, що договір дарування може бути розірвано за наступних підстав: Договір дарування нерухомих речей або іншого особливо цінного майна може бути розірваний за вимогою дарувальника у випадку, якщо обдаровуваний проявив грубу невдячність. Якщо обдаровуваний вчинив умисне вбивство дарувальника, у даному випадку вимагати розірвання договору дарування мають право його спадкоємці. Дарувальник має право вимагати розірвання договору дарування, якщо обдаровуваний створює загрозу безповоротної втрати дарунку, що має для дарувальника велику майнову цінність[1,с.155]. (наприклад, як пам'ять). Дарувальник має право розірвати договір дарування, якщо річ, яка становить історичну, наукову,